

مجری کاهش تلفات توانیر در یادداشتی نوشت:

«مہتاب»: پارادایم نوین پایداری و عدالت در حکمرانی شبکه برق

● مجری طرح کاهش تلفات برق شرکت توانیر در یادداشتی با تشریح اهداف و دستاوردهای طرح «مہتاب» (مدیریت هوشمند تلفات انرژی برق) نوشت: صنعت برق، به عنوان ستون فقرات توسعه و امنیت زیرساختی کشور، با چالش هایی چندبعدی در حوزه مدیریت تقاضا و کاهش تلفات غیرفنی روبه روست. آنچه امروز تحت عنوان طرح «مہتاب» در حال اجراست، نه تنها یک پروژه عملیاتی، بلکه یک تغییر پارادایم در حکمرانی توزیع انرژی است. این طرح با هدف بازتعریف «عدالت در توزیع» و «صیانت از حقوق مشترکان قانون مدار»، فراتر از یک مأموریت اداری، به یک ضرورت پدافندی برای حفظ پایداری شبکه در پیک سایی بار تبدیل شده است.

این پس، «پایش لحظه ای» را جایگزین «بازرسی ادواری» کنیم. **مقابله با تهدیدات زیرساختی؛** شناسایی ۹ هزار و ۵۰۰ ماینر غیرقانونی و جمع آوری ۲۹۴ ترانسفورماتور ۲۰ کیلوولت غیرمجاز و ۷۳۵ کیلومتر کابل کشی غیرقانونی، عملاً بخشی از گلوگاه های فشاری که منجر به ناپایداری می شد را رفع کرده است.

بزرگ در راستای عدالت اجتماعی است. **هوشمندسازی کنتورها؛** شناسایی ۲۹ هزار دستکاری کنتور و جایگزینی ۱۷ هزار و ۵۰۰ مورد با کنتورهای هوشمند، به ما اجازه می دهد از

عبدالرضا حسینی مهر، مجری طرح کاهش تلفات برق شرکت توانیر در یادداشتی عنوان کرد: تلفات انرژی، به ویژه در بخش غیرفنی، تنها یک ضرر مالی برای صنعت برق نیست؛ بلکه عاملی مخرب برای «کیفیت ولتاژ» و شاخص های پایداری شبکه است. انشعابات غیرمجاز و فعالیت مراکز غیرقانونی استخراج رمزارز، با ایجاد اغوجاجات هارمونیکی و تحمیل بار لحظه ای غیرمتعارف، تنش های الکتریکی را به ترانسفورماتورها و خطوط توزیع تحمیل می کنند. طرح مہتاب با یک رویکرد سیستماتیک و داده محور، تمامی شبکه را تحت پایش قرار داده است. گستره عملیاتی ما تمامی ۵۷۰ مدیریت توزیع برق کشور را در بر می گیرد؛ جایی که بیش از ۵ هزار نیروی متخصص، با استفاده از الگوریتم های شناسایی دستکاری تجهیزات و پایش بار، به صورت مداوم در حال پالایش شبکه هستند. مانورهای سراسری ما (به ویژه در روزهای دوشنبه و پنجشنبه) نه یک اقدام نمادین، که یک جراحی دقیق بر پیکره شبکه توزیع است.

◀ **از رویکرد سلبی تا مدیریت هوشمند**
یکی از نکات حائز اهمیت در طرح مہتاب، تفکیک دقیق مصارف قانونی از سوءاستفاده های ساختاری است. معافیت های قانونی برای مراکز فرهنگی و مساجد، یا اولویت بخشی به برق چاه های کشاورزی، هرگز مجوزی برای «مصارف جانبی غیرقانونی» (مانند کارگاه های غیرمجاز متصل به این انشعابات) نیست. ما در طرح مہتاب، به دنبال بستن تمامی این مجاری نشت انرژی هستیم تا ظرفیت آزاد شده، مستقیماً به چرخه تولید و رفاه عمومی بازگردد. نتیجه ملموس این سلسله اقدام ها فنی، حفظ پایداری شبکه در ایام پیک بوده است؛ به گونه ای که تا ۲۰ تیرماه امسال، علیرغم تمامی چالش ها، خاموشی برای مشترکان خانگی به حداقل رسید. طرح مہتاب ثابت کرد که با تکیه بر دانش فنی، نیروی انسانی متخصص و اجرای قانون، می توان شبکه توزیع برق را از یک سیستم آسیب پذیر به شبکه ای «تاب آور» و «پاسخگو» تبدیل کرد. این مسیر با قدرت ادامه دارد، زیرا پایداری برق، پایداری زندگی است.

۲۰ تیرماه امسال، علیرغم تمامی چالش ها، خاموشی برای مشترکان خانگی به حداقل رسید. طرح مہتاب ثابت کرد که با تکیه بر دانش فنی، نیروی انسانی متخصص و اجرای قانون، می توان شبکه توزیع برق را از یک سیستم آسیب پذیر به شبکه ای «تاب آور» و «پاسخگو» تبدیل کرد. این مسیر با قدرت ادامه دارد، زیرا پایداری برق، پایداری زندگی است

◀ **دستاوردهای عملیاتی؛ ۵ ماه در مسیر تحول**
از آغاز اجرای مجدد این طرح در ۱۹ فروردین ماه ۱۴۰۵ (پس از وقفه کوتاه ناشی از شرایط خاص کشور)، نتایج به دست آمده گواهی بر اثربخشی این استراتژی است: **پاکسازی گسترده؛** جمع آوری ۱۷۸ هزار انشعاب غیرمجاز، که خود گویای نفوذ در لایه های پنهان مصرف بود. تبدیل ۷۱ هزار مورد از این انشعابات به مبادی قانونی، یک پیروزی